

32002E0495

L 167/9

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

26.6.2002

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT,
25. juuni 2002,
mis käsitleb Angolat ja millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2000/391/ÜVJP
 (2002/495/ÜVJP)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 15,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu on vastu võtnud ühise seisukoha 2000/391/ÜVJP, ⁽¹⁾ milles esitatakse Euroopa Liidu eesmärgid ja prioriteetid Angola suhtes.
- (2) Arvestades olulisi poliitilisi muudatusi, mis on Angolas aset leidnud pärast 2000. aastat, on kõnealuse ühise seisukoha teatavad sätted aegunud ja vajavad ajakohastamist.
- (3) Nõukogu on 14. mail 2001. aastal vastu võtnud ühise seisukoha 2001/374/ÜVJP, mis käsitleb konfliktide ärahoidmist, ohjeldamist ja lahendamist Aafrikas, ⁽²⁾ ning 25. mail 1998. aastal ühise seisukoha 98/350/ÜVJP, mis käsitleb inimõigusi, demokraatia põhimõtteid, õigusriiki ja head valitsemistava Aafrikas. ⁽³⁾
- (4) Nõukogu on Angola kohta vastu võtnud ühised seisukohad 97/759/ÜVJP, ⁽⁴⁾ 98/425/ÜVJP ⁽⁵⁾ ja 2000/391/ÜVJP, mille eesmärk on sundida organisatsiooni "União Nacional para a Independência Total de Angola" (UNITA) täitma talle pandud kohustusi rahuprotsessis, pidades silmas ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohaseid otsuseid, eelkõige resolutsioone 864 (1993), 1127 (1997), 1130 (1997), 1173 (1998) ja 1176 (1998).
- (5) Nagu eesistujariigi poolt Euroopa Liidu nimel esitatud 29. mai ja 28. augusti 2001. aasta deklaratsioonides ja üldasjade nõukogu 11. ja 12. juuni 2001. aasta otsustes

väljendatud, kinnitab Euroopa Liit oma toetust kõikidele jõupingutustele poliitise lahenduse leidmiseks vastavalt Bicesse rahukokkulepetele, Lusaka protokollile ja asjaomastele ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidele.

Pärast Jonas Savimbi surma 22. veebruaril 2002 väljendas liit 28. veebruari ja 4. aprilli 2002. aasta deklaratsioonides ning 15.–16. märtsil Barcelonas toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise otsustes, samuti 13. ja 14. mail kokkutatunud üldasjade nõukogu otsustes rahulolu Angola valitsuse poolt 13. märtsil väljakuulutatud relvarahu suhtes, samuti selle suhtes, et Angola valitsus ja UNITA kirjutasid 4. aprillil ametlikult alla vastastikuse mõistmise memorandumile, mis täiendab relvarahu ja muid seni lahendamata sõjalisi küsimusi käsitlevat Lusaka protokollit. Nendes seisukohavõttudes märkis liit ka vajadust tegelda raske humanitaarolukorraga, väljendades oma valmisolekut toetada Angola rahva püüdlusi riigis püsiva rahu, stabiilsuse ja jätkusuutliku arengu tagamisel.

- (6) ÜRO Julgeolekunõukogu on vastu võtnud resolutsiooni 1268 (1999) ÜRO büroo rajamise kohta Angolasse (UNOA) ning kolmel korral pikendanud selle volitusi julgeolekunõukogu esimehe kirjaga ÜRO peasekretärile, viimati 15. juulil 2002.
- (7) ÜRO Julgeolekunõukogu on vastu võtnud resolutsiooni 1404 (2002), millega pikendatakse UNITA-vastaste sanktsioonide järelevalvesüsteemi kehtivust veel kuue kuu võrra, kuni 19. oktoobrini 2002, ning 16. mail 2002 resolutsiooni 1412 (2002), millega kinnitatakse resolutsioonide 696 (1991), 864 (1993) ja kõikide järgmiste resolutsioonide, eelkõige resolutsiooni 1127 (1997) kehtivust, ning tuletatakse meelde julgeolekunõukogu esimehe 28. märtsi 2002. aasta avaldust, milles eelkõige väljendati valmisolekut arutada asjakohaseid ja konkreetseid erandeid ja muudatusi resolutsiooni 1127 (1997) punkti 4 alapunktiga a ettenähtud meetmete suhtes, ning et julgeolekunõukogu otsustas kõnealuse resolutsiooni 1127 (1997) punkti 4 alapunktidega a ja b ettenähtud meetmed peatada 90 päevaks.

⁽¹⁾ EÜT L 146, 21.6.2000, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 132, 15.5.2001, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 158, 2.6.1998, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 309, 12.11.1997, lk 8.

⁽⁵⁾ EÜT L 190, 4.7.1998, lk 1.

- (8) Nõukogu on 22. novembril 1996 vastu võtnud resolutsiooni demineerimisalase abi kohta, milles soovitatakse, et arvestamata humanitaarabi, tuleks demineerimiseks rahalist abi anda sellistele abi saavatele maadele, kelle juhtkond loobub kasutamast jalaväemiine; nõukogu on 28. novembril 1997 vastu võtnud ühismeetme 97/817/ÜVJP jalaväemiinide kohta. ⁽¹⁾
- (9) Teatavate abinõude rakendamiseks on vaja ühenduse meetmeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ÜHISE SEISUKOHA:

Artikkel 1

Euroopa Liit püstitab Angola suhtes järgmised eesmärgid:

- a) toetada rahuprotsessi, rahvuslikku leppimist ja demokraatiat Angolas, edendades head valitsemistava ja sallivust kõikide poliitiliste parteide ja kodanikuühiskonna sektorite vahel;
- b) toetada püsiva poliitilise lahenduse saavutamist Angolas, mis põhineb Lusaka protokollil ja asjaomastel ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidel, kasutades selleks poliitilist dialoogi ÜRO osavõtul;
- c) nõuda valitsuselt ja UNITALT Lusaka protokollil täienduseks 4. aprillil 2002 allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumil kõikide sätete täielikku täitmist, rõhutades, kui tähtis on piisavalt rahastatud sotsiaalprogrammide abil UNITA relvajõud kohe ja tõhusalt majutada, desarmeerida, demobiliseerida ja ühiskonda taasintegreerida;
- d) toetada UNITA püüdlusi määratleda end poliitilise parteina, näidata selle tahet olla seaduskuulekas ja julgustada valitsust seda protsessi hõlbustama vastavalt viimase 13. märtsi 2002. aasta deklaratsioonile;
- e) toetada ÜRO Julgeolekunõukogu kavatsust jätkata järelevalvet UNITA-vastaste sanktsioonide üle seoses Lusaka protokollil täiendava vastastikuse mõistmise memorandumil rakendamisega;
- f) julgustada Angola valitsust korraldama vabad ja õiglasel üldvalimised niipea, kui selleks vajalikud tingimused on täidetud, austama igati õigusriigi põhimõtteid ja õiglust kõikjal Angola territooriumil, edendama ja kaitsma inimõigusi ning toetama kodanikuühiskonna rolli rahvuslikule leppimisele kaasaaitamisel ja demokraatia ülesehitamisel riigis;
- g) nõuda Angola valitsuselt jõupingutuste tõhustamist, et leevendada üllirasket humanitaarolukorda ja toetada demineerimist, ühiskonda taasintegreerimist ja kõikide riigi sees

ümberasustatud inimeste ja põgenike tagasipöördumist oma endisesse elukohta kooskõlas eesmärkidega, mis on seatud valitsuse 13. märtsi 2002. aasta deklaratsioonis, ning luua tingimused, mis võimaldavad rahvusvahelisel üldsusel sellega seoses osutada abi;

- h) nõuda valitsuselt jätkuvalt riiklike ressursside läbipaistvat haldamist ja täielikku aruandlust, pöörates erilist tähelepanu aruandlusele naftasektoris, et sellest saaksid kasu kõik angolalased. Toetada vaesuse vastu suunatud tugeva makromajanduspoliitika väljatöötamise püüdlusi, et tagada paremad väljavaated vaesuse vähendamiseks, majanduskasvuks ja riigi jätkusuutlikuks arenguks;
- i) toetada selle piirkonna riikide koostööd ja vastastikust mõistmist, et parandada piirkondlikku julgeolekut ja majandusarengut.

Artikkel 2

Eespool esitatud eesmärkide saavutamiseks teeb Euroopa Liit järgmist:

- a) peab regulaarset poliitilist dialoogi Angola ametiasutustega, nagu on ette nähtud Cotonou kokkuleppega;
- b) toetab ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames algatusi, mis aitavad Angolas leida artikli 1 punktis a nimetatud eesmärgiga kooskõlas oleva püsiva poliitilise lahenduse, konsulteerides ÜRO peasekretäri, vaatlajariikide kolmikuga, ÜRO liikmesriikide ning piirkondlike ja allpiirkondlike Aafrika organisatsioonidega;
- c) tegutseb kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu otsusega, mis on esitatud resolutsioonis 1412 (2002), ja käsitleb UNITA kõrgete ametnike reisi keelu peatamist 90 päevaks;
- d) rakendab täielikult ja viivitamata ÜRO Julgeolekunõukogu otsuseid UNITA suhtes võetud sanktsioonide lõpetamise kohta, kui vastastikuse mõistmise memorandumil sätted on täidetud;
- e) pakub toetust Angola valitsuse püüdlustele tugevdada demokraatlikke institutsioone ja tavaid, et oleks võimalik korraldada vabad ja õiglasel seadusandliku kogu ja presidendi valimised ning tagada inimõiguste, õigusriigi ja sõltumatu kodanikuühiskonna austamine;
- f) pakub toetust valitsuse püüdlustele reformida Angola majandust Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF) tehtava koostöö kaudu ja kooskõlastatult rahvusvahelise üldsusega, et aidata valitsusel võidelda korruptsiooni ja vaesusega; julgustab Angola valitsust kehtestama nõuetekohaseid haldustingimusi, et lähemas tulevikus allkirjastada vaesuse vähendamist ja kasvu hõlbustamist käsitlev leping IMFiga;

⁽¹⁾ EÜT L 338, 9.12.1997, lk 1.

- g) kinnitab oma solidaarsust ja seotust Angola rahvaga, toetades jätkuvalt püüdlusi leevendada sõja tagajärjel tekkinud humanitaarolukorda ja Angola elanike kannatusi, eelkõige põgenike ja riigi sees ümberasustatud inimeste olukorda, tervitades muu hulgas Euroopa Ühenduste Komisjoni kavatsust võtta kiiresti meetmeid, et rakendada kõik vabad rahalised vahendid rahu-protsessi toetuseks.

Liit pakub Angola valitsusele abi humanitaarolukorra lahendamisel ja rahuprotsessi erinevatel etappidel, kaasa arvatud UNITA relvajõudude majutamise, demobiliseerimise ja ühiskonda taasintegreerimise kava toetamine, mida on vaja kogu riigi ülesehitamiseks, nõudes samal ajal valitsuselt, et viimane koostaks täpse pingerea oma kõige pakilisematest vajadustest;

- h) pakub Angola valitsusele abi maa ülesehitamisel ja taastamisel, toetab kavatsust kutsuda kokku doonorriikide rahvusvaheline koosolek ning pöörab asjakohast tähelepanu läbipaistvusele ja aruandlusele demokraatlikus keskkonnas, kutsudes samal ajal üles eraldama vajalikke vahendeid Angola kodanike elu parandava majandus- ja sotsiaalpoliitika juurutamiseks;
- i) on valmis osalema demineerimistoimingutes vastavalt nõukogu 22. novembri 1996. aasta resolutsioonile, kutsudes samal ajal Angola valitsust ratifitseerima demineerimist käsitlevat Ottawa konventsiooni;
- j) pakub ÜRO Angola büroole abi ÜRO Julgeolekunõukogu määratud ülesannete täitmisel.

Artikkel 3

Nõukogu märgib, et komisjon kavatseb suunata oma tegevust käesoleva ühise seisukoha eesmärkide ja prioriteetide saavutamiseks, vajaduse korral asjakohaste ühenduse meetmetega.

Artikkel 4

Käesolev ühine seisukoht vaadatakse pärast selle vastuvõtmist läbi iga 12 kuu tagant.

Artikkel 5

Ühine seisukoht 2000/391/ÜVJP tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 6

Käesolev ühine seisukoht jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Artikkel 7

Käesolev ühine seisukoht avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Luxembourg, 25. juuni 2002

Nõukogu nimel

eesistuja

J. MATAS I PALOU